

Czwartek, 12 marca 2015 r.

P8_TA(2015)0072

Sudan Południowy, w tym ostatnie porwania dzieci**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie Sudanu Południowego, w tym niedawnych porwań dzieci (2015/2603(RSP))**

(2016/C 316/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Sudanu Południowego, w szczególności rezolucję z dnia 16 stycznia 2014 r.⁽¹⁾ i 13 listopada 2014 r. w sprawie sytuacji w Sudanie Południowym⁽²⁾,
- uwzględniając zawieszenie broni i porozumienie o podziale władzy podpisane w Addis Abebie w dniu 2 lutego 2015 r. przez prezydenta Salvę Kiira i byłego wiceprezydenta Rieka Machara pod auspicjami Międzyrządowego Organu ds. Rozwoju (IGAD),
- uwzględniając oświadczenie sekretarza generalnego ONZ Ban Ki-Moona z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie rozmów pokojowych w Sudanie Południowym,
- uwzględniając komunikat z dnia 10 lutego 2015 r. ze spotkania wysokiego szczebla IGAD z Biurem ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (OCHA) w sprawie kryzysów humanitarnych w Sudanie Południowym,
- uwzględniając oświadczenie specjalnego przedstawiciela sekretarza generalnego do spraw dzieci i konfliktów zbrojnych z dnia 25 lutego 2015 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Republiki Sudanu Południowego i ONZ z października 2014 r. w sprawie zapobiegania przemoc seksualnej związanej z konfliktami,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2155(2014) i 2206(2015) kładące podwaliny pod ukierunkowane sankcje przeciwko podmiotom blokującym proces pokojowy w Sudanie Południowym,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 6 marca 2015 r. w sprawie nieosiągnięcia przez strony konfliktu w Sudanie Południowym porozumienia pokojowego,
- uwzględniając wznowienie w 2012 r. planu działania dla Sudanu Południowego mającego na celu zaprzestanie werbunku i wykorzystywania dzieci w rządowych siłach zbrojnych oraz zaprzestanie innych poważnych naruszeń praw dzieci,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
- uwzględniając konwencję Unii Afrykańskiej regulującą szczególne aspekty problemów uchodźców w Afryce,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka,
- uwzględniając Afrykańską Kartę Praw i Dobra Dziecka,
- uwzględniając konwencję ONZ przeciwko torturom,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,
- uwzględniając wytyczne UE z 2010 r. w sprawie udziału dzieci w konfliktach zbrojnych;
- uwzględniając przyjętą w 1999 r. konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 182 dotyczącą najgorszych form pracy dzieci, w której „przymusowy i obowiązkowy werbunek dzieci do udziału w konfliktach zbrojnych” zalicza się do najgorszych form pracy dzieci,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0042.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0053.

Czwartek, 12 marca 2015 r.

- uwzględniając umowę z Kotonu,
 - uwzględniając sudańskie całościowe porozumienie pokojowe (CPA) z 2005 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że szacuje się, iż w dniach 15 i 16 lutego 2015 r. 89 dzieci, a możliwe że kilkaset więcej, zostało porwanych w obrębie gminy Wau Shilluk w stanie Nilu Górnego przez bojówki rzekomo pozostające pod przywództwem Johnsona Oloniego, dowódcy w Ludowej Armii Wyzwolenia Sudanu (SPLA); mając na uwadze, że według świadków uzbrojeni żołnierze otoczyli wioskę i przeszukiwali dom po domu, siłą uprowadzając głównie chłopców mających więcej niż 12 lat;
- B. mając na uwadze, że w grudniu 2013 r. konflikt polityczny wewnątrz Ludowego Ruchu Wyzwolenia Sudanu – partii rządzącej Sudanem Południowym – doprowadził do konfrontacji zbrojnej w Dżubie między siłami lojalnymi w stosunku do prezydenta Kiira a zwolennikami byłego wiceprezydenta Rieka Machara;
- C. mając na uwadze, że w wyniku wewnętrznego konfliktu zbrojnego, który wybuchł w 2013 r., około 1,4 mln osób zostało wewnętrznie przesiedlonych, 500 tys. uciekło do krajów sąsiadujących, a około 12 tys. dzieci zostało wcielonych do armii i ugrupowań zbrojnych; mając na uwadze doniesienia o tysiącach dzieci, które zostały zabite, zgwałcone, przesiedlone i osierocone;
- D. mając na uwadze, że według szacunków 4 mln osób jest narażonych na wysokie ryzyko braku bezpieczeństwa żywnościowego oraz niedoborów żywności, a ONZ nieustannie ostrzega, że jeżeli walki będą trwać nadal, kryzys humanitarny i klęska głodu pogłębią się; mając na uwadze, że w połączeniu z brakiem opieki i infrastruktury medycznej, sytuacja będzie się tylko dodatkowo pogarszać;
- E. mając na uwadze, że misja ONZ w Republice Sudanu Południowego (UNMISS) sama obecnie dostarcza bezpieczne schronienie ponad 100 tys. wewnętrznie przesiedlonych osób szukających schronienia przed przemocą, oraz że sama misja została zaatakowana;
- F. mając na uwadze, że według szacunków ONZ ponad połowa ludności w obozach dla uchodźców to dzieci, których fizyczne bezpieczeństwo, rozwój i dobrostan są w związku z tą sytuacją poważnie zagrożone; mając na uwadze, że Sudan Południowy ma jeden z najwyższych współczynników umieralności niemowląt i jednocześnie jeden z najniższych wskaźników edukacji na świecie; mając na uwadze, że 400 tys. dzieci przerwało szkołę w wyniku obecnego konfliktu;
- G. mając na uwadze, że strony konfliktu atakowały ludność cywilną ze względu na pochodzenie etniczne i rzekomą przynależność polityczną, że stosowały przemoc seksualną, powodowały zniszczenia na wielką skalę i dopuszczały się grabieży mienia;
- H. mając na uwadze, że dnia 7 stycznia 2014 r. strony konfliktu rozpoczęły w Addis Abebie negocjacje pod auspicjami Międzyrządowego Organu ds. Rozwoju (IGAD); mając na uwadze, że pomimo poprzednich porozumień o zaprzestaniu działań wojennych – ostatnio zawieszenia broni podpisanego w Addis Abebie w dniu 2 lutego 2015 r. – oraz nieustannych starań IGAD na rzecz znalezienia politycznego rozwiązania konfliktu, walki trwają i charakteryzują się całkowitym lekceważeniem międzynarodowych praw człowieka i prawa humanitarnego oraz niepociąganiem do odpowiedzialności za nadużycia, których dopuszczono się w warunkach konfliktu;
- I. mając na uwadze, że rząd i rebelianci nie dotrzykali ustalonego z IGAD terminu (5 marca 2015 r.) podpisania porozumienia o podziale władzy; mając również na uwadze, że rozmowy pokojowe zostały przedłużone bezterminowo; mając na uwadze, że główny mediator z ramienia IGAD oświadczył, iż ONZ i Unia Afrykańska mogą teraz brać bezpośredni udział w negocjacjach;
- J. mając na uwadze, że komisja dochodzeniowa została powołana przez Unię Afrykańską w marcu 2014 r., jednak jej końcowe sprawozdanie nie zostało jeszcze podane do wiadomości publicznej pomimo, że zostało przekazane komisji Unii Afrykańskiej w październiku 2014 r.;
- K. mając na uwadze, że decyzja o opóźnieniu publikacji wzbudziła powszechne rozczarowanie i jest powszechnie postrzegana jako przeszkoda w kontekście odpowiedzialności i położenia kresu bezkarności, a rozczarowanie wyraziły takie osobistości, jak asystent sekretarza generalnego ds. praw człowieka ONZ Ivan Simonovic, była wysoka komisarz ONZ ds. praw człowieka Navi Pillay oraz prominentni członkowie organizacji społeczeństwa obywatelskiego Sudanu Południowego;

Czwartek, 12 marca 2015 r.

- L. mając na uwadze, że w dniu 3 marca 2015 r. Rada Bezpieczeństwa ONZ jednogłośnie zatwierdziła system nakładania sankcji na podmioty odpowiedzialne za kontynuowanie konfliktu lub blokowanie pokoju w Sudanie Południowym lub współwinne tych czynów; mając na uwadze, że sankcje mają również zastosowanie do tych, którzy za cel obierają ludność cywilną lub atakują szpitale, obiekty religijne, szkoły lub miejsca, w których ludność cywilna szuka schronienia, oraz wcielają dzieci do armii lub ugrupowań zbrojnych lub je wykorzystują do walki;
- M. mając na uwadze, że pomimo głosowania w parlamencie nad ratyfikowaniem takich aktów, Sudan Południowy nie jest jeszcze stroną żadnego ważnego międzynarodowego lub regionalnego traktatu dotyczącego praw człowieka, takiego jak Afrykańska karta praw człowieka i ludów, Konwencja Unii Afrykańskiej regulująca szczególne aspekty problemów uchodźców w Afryce, Konwencja ONZ o prawach dziecka, Konwencja ONZ przeciwko torturom czy Konwencja ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;
- N. mając na uwadze, że zgodnie ze Statutem Międzynarodowego Trybunału Karnego nabór, werbunek lub wykorzystanie dzieci, które nie ukończyły 15-go roku życia w działaniach wojennych przez krajowe siły zbrojne lub uzbrojone grupy, stanowią zbrodnię wojenną;
- O. mając na uwadze, że parlament Sudanu Południowego rozpatrywał projekt ustawy o organizacjach pozarządowych, która ograniczyłaby prawo do wolności zrzeszania się, wprowadzając obowiązkową rejestrację, zabroniłaby działalności niezarejestrowanych organizacji pozarządowych oraz zdelegalizowała wolontariat wykonywany bez dowodu zarejestrowania;
- P. mając na uwadze, że szkoły nadal są wykorzystywane m.in. do celów wojskowych, jako obiekty okupowane lub miejsca naboru; mając na uwadze, że według doniesień pod koniec lutego 2015 r. 30 szkół nadal było wykorzystywanych do celów wojskowych;
- Q. mając na uwadze, że wyłączając pomoc ze strony darczyńców i pomoc humanitarną, gospodarka Sudanu Południowego jest prawie zupełnie zależna od sektora ropy naftowej, przy czym wpływy z eksportu ropy naftowej stanowią ponad 70 % PKB i około 90 % dochodów rządowych; mając na uwadze, że dochody uzyskane w przemyśle naftowym zostały wykorzystane do rozpętania brutalnych konfliktów;
- R. mając na uwadze, że utrzymująca się przemoc w Sudanie Południowym niesie ze sobą trudne do udźwignięcia koszty humanitarne, a ONZ szacuje, że w 2015 r. potrzebna będzie pomoc humanitarna w kwocie 1,81 mld USD; mając na uwadze, że ONZ ogłosiła, że w Sudanie Południowym panuje trzeci, czyli najwyższy stopień kryzysu humanitarnego;
- S. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie dostarczyły w 2014 r. pomoc humanitarną w kwocie niemal 300 mln EUR, w reakcji na kryzys humanitarny oraz aby zaspokoić pilne potrzeby humanitarne uchodźców z Sudanu Południowego w tym regionie;
1. jest głęboko zaniepokojony pogarszającą się sytuacją w zakresie bezpieczeństwa i humanitarną w Sudanie Południowym, która może zdestabilizować cały region Afryki Wschodniej; pilnie wzywa wszystkie strony do zaprzestania przemocy i łamania praw człowieka, do uformowania tymczasowego rządu jedności narodowej i umożliwienia pełnego dostępu do pomocy humanitarnej; wzywa strony do zaprzestania ataków na budynki edukacyjne i publiczne oraz do niewykorzystywania szkół do celów wojskowych, w tym do werbunku dzieci-żołnierzy; w tym celu przypomina o swoim poparciu dla wytycznych dotyczących ochrony szkół i uniwersytetów przed wykorzystaniem do celów wojskowych podczas konfliktów zbrojnych;
 2. wyraża głębokie rozczarowanie faktem, że po trwających ponad rok negocjacjach pod auspicjami IGAD nie osiągnięto znaczących postępów; wzywa wszystkie strony konfliktu do osiągnięcia porozumienia o podziale władzy i w pełni popiera trwający proces negocjacji, wzywając do bezwarunkowego, pełnego i natychmiastowego zawieszenia broni i zakończenia wszelkich działań wojennych oraz do natychmiastowego zaprzestania werbunku i mobilizacji ludności cywilnej; wzywa do poczynienia starań w celu znalezienia sposobu na osiągnięcie trwałego pokoju i stabilności; wzywa rząd i rebeliantów do przystąpienia w dobrej wierze do bezwarunkowych i obejmujących wszystkie strony rozmów politycznych w celu pomyślnego zakończenia negocjacji; wzywa Unię Afrykańską i IGAD do czynienia dalszych starań na rzecz wspierania pluralistycznego dialogu i mediacji;
 3. apeluje o natychmiastowe zwolnienie wszystkich dzieci wcielonych do armii od początku konfliktu w grudniu 2013 r. i umożliwienie im bezpiecznego powrotu; pilnie przypomina wszystkim stronom konfliktu, że werbunek i wykorzystywanie dzieci w armii i ugrupowaniach zbrojnych stanowi poważne pogwałcenie prawa międzynarodowego;

Czwartek, 12 marca 2015 r.

4. wzywa Ludową Armię Wyzwolenia Sudanu i siły opozycyjne, aby dokładnie i w sposób przejrzysty sprawdziły, czy w ich szeregach nie pozostały żadne dzieci, oraz aby niezwłocznie opracowały i wdrożyły w koordynacji z ONZ plan działania w celu położenia kresu poważnym przypadkom łamania praw dziecka;
5. przypomina o podjętym w 2009 r. i odnowionym w 2012 r. zobowiązaniu władz Sudanu Południowego do zaprzestania werbunku i wykorzystywania dzieci w konflikcie, do zwolnienia wszystkich dzieci, które pełnią służbę w rządowych siłach bezpieczeństwa, do podjęcia działań służących łączeniu i reintegracji ich rodzin oraz do wszczęcia dochodzeń w sprawie poważnych nadużyć wobec dzieci; ubolewa, że zobowiązanie to nie zostało w całości wypełnione; wzywa strony do pełnego wdrożenia wytycznych uwzględnionych w planie działania;
6. wzywa Komisję do pomagania w mobilizacji zasobów, aby wnieść wkład w długoterminową reintegrację dzieci wcielonych do armii i dzieci, które ucierpiały wskutek konfliktu, we współpracy z Biurem Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ do Spraw Dzieci i Konfliktów Zbrojnych, UNICEF-em i innymi agencjami;
7. utrzymuje, że istnieje potrzeba wypełnienia luki między interwencją w sytuacji kryzysu humanitarnego a długoterminową współpracą na rzecz rozwoju; jest w szczególności zdania, że długoterminowe programowanie pomocy rozwojowej na rzecz dzieci w konfliktach zbrojnych musi skupiać się między innymi na systemach ochrony dzieci, edukacji i systemach zatrudnienia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia humanitarnego oraz do udzielenia lokalnym rolnikom i producentom dostępu do zasobów;
8. wzywa Radę Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej do opublikowania sprawozdania Komisji Dochodzeniowej Unii Afrykańskiej w sprawie Sudanu Południowego (AUCISS) na temat łamania praw człowieka w tym kraju oraz do podjęcia bez dalszej zwłoki działań następczych w związku z ustaleniami z tego sprawozdania;
9. podkreśla, że publikacja tego sprawozdania jest kluczowym krokiem w kierunku pokoju i pojednania; uznaje, że wszyscy obywatele Sudanu Południowego mają prawo do dochodzenia prawdy i sprawiedliwości, oraz że w celu przyczynienia się do uzyskania pełniejszego obrazu konfliktu setki ofiar i świadków okrucieństw okupiło współpracę z AUCISS ogromnym osobistym wysiłkiem, często podejmując znaczne ryzyko osobiste, które wiązało się z opisywaniem bolesnych doświadczeń;
10. zwraca się do Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych o czynne wspieranie wdrażania zaleceń komisji dochodzeniowej, w tym w odniesieniu do ewentualnego ustanowienia sądu hybrydowego, zgodnie z propozycją sekretarza generalnego ONZ, w celu osądzenia aktów okrucieństwa;
11. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie rezolucji nr 2206 Rady Bezpieczeństwa ONZ, która nałoży ukierunkowane sankcje bezpośrednio na osoby, które podsycaly konflikt, i apeluje o jej natychmiastowe wdrożenie; podkreśla potrzebę wprowadzenia na szczeblu regionalnym i międzynarodowym kompleksowego embarga na broń, aby powstrzymać dostawy broni do pojedynczych osób i grup, które dopuszczają się poważnych pogwałceń praw człowieka, zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, oraz aby chronić ludność cywilną, która jest poważnie zagrożona;
12. wzywa rząd Sudanu Południowego do szybkiego przeprowadzenia drobiazgowych, bezstronnych i niezależnych dochodzeń w sprawie przypadków łamania praw człowieka, aby ścigać i postawić przed sądem osoby podejrzewane o zbrodnie w świetle prawa międzynarodowego oraz o poważne przypadki łamania praw człowieka, w tym uprowadzenia i werbunek dzieci do udziału w konflikcie zbrojnym oraz przemoc seksualną wobec kobiet i dzieci;
13. przypomina protokół IGAD z dnia 25 sierpnia 2014 r., w którym wyraźnie stwierdzono, że osoby, które AUCISS uznała za odpowiedzialne za poważne zbrodnie, nie będą mogły wejść w skład rządu tymczasowego;
14. wzywa rząd Sudanu Południowego do pilnego sfinalizowania zmian legislacyjnych, w których uznaje się werbunek i wykorzystywanie dzieci w armii za przestępstwo, oraz do zastosowania tych przepisów w celu ścigania przestępców, a także do zakończenia wdrażania umów międzynarodowych, w tym protokołu fakultatywnego z 2002 r. do Konwencji o prawach dziecka, jak też do przystąpienia do Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego;
15. wzywa rząd Sudanu Południowego do odrzucenia przepisów, które ograniczałyby sektory, w których organizacje pozarządowe i stowarzyszenia mogą prowadzić działalność, co poważnie hamowałoby rozwój społeczny i niesienie pomocy humanitarnej;

Czwartek, 12 marca 2015 r.

16. wzywa rząd Sudanu Południowego do wywiązania się z obowiązku dbania o swoich obywateli oraz do zachęcania międzynarodowych darczyńców do zwiększenia wsparcia na rzecz niesienia pomocy, a także zważywszy na skalę potrzeb i ich pilny charakter, wzywa społeczność międzynarodową do zwołania nowej międzynarodowej konferencji darczyńców na rzecz Sudanu Południowego, kiedy wszystkie warunki pokojowe zostaną spełnione i zostanie ustanowiony mechanizm właściwego podziału dochodów;
 17. apeluje o odpowiedzialne zarządzanie zasobami naturalnymi Sudanu Południowego, aby dochody z ropy naftowej nie podsycały konfliktu; wzywa strony negocjacji do uwzględnienia w rozmowach pokojowych i porozumieniu końcowym kwestii przejrzystości i publicznej kontroli sektora naftowego, tak aby umożliwić wykorzystywanie dochodów pochodzących z tego sektora na trwały rozwój kraju i poprawę warunków życia jego mieszkańców;
 18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, rządowi Sudanu Południowego, komisarzowi Sudanu Południowego ds. praw człowieka, Narodowemu Zgromadzeniu Ustawodawczemu Sudanu Południowego, instytucjom Unii Afrykańskiej, Międzyrządowemu Organowi ds. Rozwoju, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE oraz sekretarzowi generalnemu ONZ.
-